

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta ta' l-20 ta' Ottubru, 2006

Avviz Numru. 62/2000/1

Valhmo Borg Import Export Limited .

VS

Anthony Said .

Il-Qorti ,

Rat l-Avviż li permezz tiegħu s-soċjeta' attriċi talbet lill-konvenut jgħid għaliex m'għandux jiġi kkundannat iħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' erba' mija u tnejn u ħamsin lira Maltin u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (Lm452.74c) rappreżentanti l-prezz ta' diversi konsenji ta' prodotti tal-ikel għall-konsum, flimkien mal-imgħaxijiet legali dekorribbli mid-data tal-bejgħ sal-pagament effettiv .

Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-ittra bonarja ta' April 1999 u bil-konvenut ingunt minn issa għas-subizzjoni .

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut li biha eċċepixxa illi :

1. Preliminarjament il-preskrizzjoni ai termini ta' l-Artikolu 2148 tal-Kodiċi Ċivili .

2. Illi fil-mertu u mingħajr preġudizzju għall-premess id-domanda attriċi qed tiġi kkontestata billi l-konvenut ma għandu jagħti xejn lis-soċjeta' attriċi .
Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri fid-jedd u fil-fatt .

Rat il-verbal tagħha tad-9 ta' Gunju 2006 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza .

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inkluż il-verbali tax-xhieda mismugħa u d-dokumenti esebiti .

Semgħet it-trattazzjoni tad-difensuri rispettivi .

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' din il-kawża l-atturi qegħdin ifittxu li jitħallsu mingħand il-konvenut għal diversi konsenji ta' laħam u prodotti relatati mibjugħa u konsenjati lilu .

In linea preliminari l-konvenut eċċepixxa l-preskrizzjoni ta' tmintax-il xahar a tenur ta' l-artikolu 2148 tal-Kodiċi Ċivili . Imma kif ġie deciż mill-Qorti ta' l-Appell Inferjuri : "*L-artikolu 2156 tal-Kodiċi Ċivili ... jipprospetta f'ħames incizi ben distinti, il-preskrizzjoni ta' azzjonijiet għal kollox differenti waħda minn oħra . Hi liġi li l-Qorti ma tistax ex officio tagħti effett għall-preskrizzjoni jekk din ma tiġix eċċepita mill-parti interessata (artikolu 2111) . Li jfisser li l-Qorti ma għandhiex toqgħod tfittex biex tara jekk għall-każ hix applikabbli xi preskrizzjoni partikolari li ma tkunx ġiet indikata **b'mod ċar u espliċitu** minn min jinvokaha (ara Kollez. vol. XXXIII P 1 p 481 u "Francis Bugeja nomine - vs - Indria Mercieca" Appell 29 ta' Mejju 2000)."*¹ Applikati dawn il-prinċipji b'analogija għall-każ in eżami,

¹ Maltacom p.l.c. vs Paul Piscopo: Appell Ghawdex : 5.7.06 .

fejn l-artikolu 2148 imsemmi, wkoll jipprospetta sitt azzjonijiet distinti, din l-eċċezzjoni ma tistax tiġi milqugħa .

Niġu issa għalhekk għall-mertu . Fin-nota ta' l-eċċezzjonijiet tiegħu l-konvenut iġid semplicement illi m'għandu jagħti xejn lis-soċjeta' attriċi . Jirriżulta madankollu mill-provi illi l-konvenut mhux jikkontesta illi l-*invoices* indikati ma jirreferux għal merkanzija mibjugħa lilu . Jissottometti pero' illi wħud minn dawn kienu dwar ordnijiet li kien għamel fl-okkażjoni tal-festi ta' l-Għid 1998 illi ma kienux waslulu fil-ħin u per konsegwenza soffra d-danni minħabba illi kellu jirrifjuta l-klijenti għax ma kellux laħam x'joffrilhom u l-isem ħazin li dan in-nuqqas ikkawżalu . Imma kif tajjeb issottometta l-legali tas-soċjeta' attriċi fit-trattazzjoni orali tiegħu, l-kompensazzjoni tista' ssir "**meta tnejn minn nies huma debituri lejn xulxin u d-dejn ikun ċert likwidu u dovut**"² . Fuq prinċipji simili fil-liġi taljana l-**Giorgi** jgħallem illi : "*La compensazione legale e' quella che si fa di diritto in virtu' della legge, ed anche all'insaputa dei debitori al momento della contemporanea esistenza dei debiti, che reciprocamente si estinguono pe la quantita' corrispondente.*"³ Fil-każ tagħna pero' l-konvenut ma ġab ebda prova dwar dawn l-allegati danni, u fi kwalunke każ dawn għadhom *da liquidarsi* . Għalhekk ma tistax tapplika l-kompensazzjoni .

Mill-bqija ma jidher illi hemm ebda kontestazzjoni dwar l-ammont mitlub . Li *statement* Dok. A annessa ma' l-Avviż ġiet ikkorroborata bil-fatturi kollha relattivi,⁴ u kif ġia ngħad, il-konvenut stess ikkonferma fid-depożizzjoni tiegħu illi l-merkanzija kollha mibjugħa b'dawn il-fatturi ġiet konsenjata lilu . Ma jibqa' għalhekk ebda raġuni għaliex it-talba attriċi m'għandiex tiġi milqugħa .

Għal dawn il-motivi, tiddeċidi l-kawża billi, filwaqt illi tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut, tilqa' t-talba attriċi u

² art.1196 u 1197 Kap. 16 .

³ Teoria delle Obbligazioni nel Diritto Moderno Italiano, Firenze 1911 vol. VIII. para. 5 .

⁴ ara Dokti. VB 1 sa VB 11 a fol. 31 - 41 tal-process u Dokti. VB 12 - 13 a fol. 56, 57 .

Kopja Informali ta' Sentenza

tikkundanna lill-konvenut iħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' erba' mija tnejn u ħamsin lira maltija u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (Lm452.74), rappreżentanti l-prezz ta' diversi konsenji ta' prodotti ta' l-ikel .

Billi dan huwa dejn kummerċjali, l-imgħaxijiet jiddekorru mid-dati tal-fatturi rispettivi sad-data tal-pagament effettiv .

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----